

Tina Kjeldal
H.C. Ørstedsvej 28 c
1879 Frederiksberg
Tlf.: 25 34 40 41
E-mail: tina_kjeldal@get2net.dk

Folketinget, Christiansborg
Att.: Hanne Schmidt
Retsudvalget
1240 København K

Frederiksberg 31/12 2009

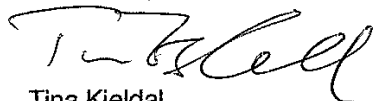
Vedr. fortræde d. 3 dec - bandekriminalitet og forebyggelse af kriminalitet.

Kære Hanne Schmidt

På baggrund af opfordring fremsender jeg hermed mit oplæg til retsudvalget i fuld længe. Jeg har også sendt dig dokumentet som email.

Hvis I ser anledning til at arbejde videre med forslaget, vil gerne vil tilbyde min assistance. Jeg er bortrejst fra den. 6. til den 18. Januar, men til at træffe på ovenstående kontakoplysninger.

Med venlig hilsen

Tina Kjeldal

INDLEDNING

Det følgende forslag har afsæt i konkrete erfaringer med unge i risikogrupper. Jeg har arbejdet med unge i området omkring Nørrebro Park kvarteret i 7 – 8 år, hvor jeg var med til at oprette et værested for disse. Jeg mener imidlertid det løsningsforslag, der her vil blive fremlagt, vil kunne gøre sig gældende i et hvert andet kriminalitetsramt område af Danmark.

Forslaget beskriver, hvordan vi evt. kan bryde et led i fødekæderne til banderne og gå mere aggressivt ind i kriminalitetsforebyggelse ved et ekstraordinært tiltag.

Tiltaget lægger sig meget op af overvejelser, der har været fremme i medierne i uge 49 ang. vidnebeskyttelse. Men jeg mener, der er en anden og bedre måde at sætte ind for at stoppe noget af den magt, som banderne har i lokalmiljøet uden at anvende anonymitet, nemlig ved at tage fat i de unge. Den overordnede pointe med tiltaget er, at der findes mange unge i risikogruppen, *som gerne vil ud af kriminalitet*. Jeg taler således ikke om de "hard core" kriminelle i dette forslag. Tiltaget er mest optimalt for dem, der lige har stiftet bekendtskab med det kriminelle miljø. Det er afgørende at disse unge ofte har brug for hjælp til at komme ud af kriminalitet.

MÅLGRUPPEN: SÅKALDTE RISIKO-UNGE:

- **Småkriminelle og medløbere. (- mange af dem har set/kender til større kriminalitet)**
- **På kanten af bl.a. fritidstilbud og uddannelses tilbuddene.**
- **Trækker sig fra forældre, voksne og autoriteter**

Kort sagt: Målgruppen er på kanten til at trække sig fra det etablerede samfund, såfremt der ikke sker en ændring, dvs. at situationen er kritisk. Enten er de i fare for at ryge ud i mere kriminalitet, hvis der ikke sker en ændring, eller de har ved interventionen mulighed for at vende tilbage til det etablerede samfund og komme ud af kriminalitet. Pointen er, at de ofte står alene, når eller hvis de ønsker at komme ud af en kriminel løbebane. De ser desværre systemet som en hindring, som en part der modarbejder, f.eks. når de bliver visiteret. Når de vidner, bliver de ofte straffet enten af retssystemet, fordi de selv har begået lovovertrædelse eller af de kriminelle, de er i lommen på, hvis de vidner mod dem. Dette gør at mange giver op og i stedet fortsætter i en kriminel løbebane.

Når jeg peger på at tage fat på disse unge, er det således fordi, de stadig er i den periode, hvor de ikke har fastlagt deres identitet og livsbane fuldt ud – dvs. de er formbare. De er heller ikke kommet så langt ind i kriminaliteten, at det er for svært for dem at komme ud.

ORDNINGEN:

- **A. Ekstraordinært frit lejde for mindre kriminalitet.**
- **B. Lokal politibeskyttelse 24- 7.**
- **C. Følgeperson i deres kontakt til myndighederne.**

UDDYBNING

A) EKSTRAORDINÆRT FRIT LEJDE

- **Afgrænsning af hvilken slags kriminalitet** Man kunne forestille sig at kriminaliteten kunne være: Forskellige former for tyveri, simpel vold, simpel hærværk, mindre overtrædelser af lov om euforiserende stoffer. Dvs. de "mildeste former for kriminalitet under disse paragrafer. – bemærk listen er ikke en udtømmelig liste.
- **Aldersgruppen 15 – 18-årige kan foreslås.** Den naturlige aldersgruppe er at sætte ind over for er de 15 – 18-årige, med frit lejde. Men det er klart, at det vil være endnu bedre at hjælpe de yngre også med politibeskyttelses delen, for at forebygge mest muligt f.eks. fra 12 år af, da nogle allerede her stifter bekendtskab med de truende miljøer.
- **Tidsperiode 1 - 2 år:** Da frit lejde er en helt ny form for intervention, er det oplagt at iværksætte det som en forsøgsordning, men med mulighed for forlængelse. Hvis ordningen viser sig at have den ønskede effekt, kan man gøre ordningen permanent. Det vigtigste i forsøgsperioden er, at der skal være tid nok til at informationen om ordningen kommer ud med jungletrommerne. Det tager tid for de unge at se, at ordningen fungerer. Det vil derfor kræve min. 1 – 2 år, for at de unge, der er sværest at nå, også får tillid nok til at benytte ordningen.

- **Information om ordningen gennem lokale ungdomsklubber, projekter, skole, SSP.** Jungletrommerne skal lyde gennem dem, der har kontakt til de unge i lokalmiljøet. Det er vigtigt at ordningen ikke annonceres officielt.
- **Evt. som tilføjelse i retsplejelovens § 721.** Man kan føje de nævnte betingelserne om påtalefrafald til de nævnte rettigheder politiet har i straffeloven § 721 til at opgive påtale under visse omstændigheder.

B) LOKAL POLITIBESKYTTELSE

- **Formål: beskyttelse - ikke tryghed.** Formålet med ordningen er ikke at kunne give tryghed, da dette ikke er muligt. Formålet er beskyttelse i konkrete beskrevne situationer, f.eks. hvis den unge bliver opsøgt af de kriminelle. Den unge udstyres med en bipper, som kan tilkalde beskyttelse
- **Betingelse:** Betingelsen for frit lejde og beskyttelse er, at der ikke bliver begået ny kriminalitet i beskyttelsesperioderne. Man bliver straffet, (også for forhold man evt. fik frit lejde fra), hvis man begår ny kriminalitet. Der er så at sige strafrihed med bagud virkende kraft.
- **Aftalen.** Aftalen med betingelserne underskrives af den unge, dennes værge, politiet og kommunen. Man bibeholder således den normale procedurer, når en ung bliver anmeldt for noget kriminelt, i fht. involvering af kommunens børne-unge afdeling.
- **Tidsperiode for beskyttelse: 1/2 år som udgangspunkt, men så lang tid som truslerne varer.** Beslutning om evt. forlængelse tages på baggrund af vurdering af den unges situation. Tidsperioden annonceres ikke offentligt.
- **Betjente udvælges lokalt, helst med en særlig interesse for unge.** Man kan forestille sig der bliver etableret et udryknings team på to betjente i hver bydel f.eks. to på Indre Nørrebro, to i Nord Vest og så videre.
- **Rådighedsvagter som lokale brandmænds korps, der skal befinde sig i området på deres vagt.**
- **Aflønnes som f.eks. kontaktperson med et estimeret antal timer pr. uge.**

C) FØLGEPERSON OG NETVÆRK

- **Følgeperson, gerne fra det lokale netværk, der går med den unge til politiet.** Det er min erfaring fra arbejdet med risiko-unge på Nørrebro, at det er en hjælp og støtte for dem, hvis de ikke selv skal opsøge og gå gennem kontakten til politiet alene. Jeg anbefaler at motivere folk, der arbejder med de unge i lokalmiljøet til at være opmærksomme på, om der er unge, der skal følges til politiet. Det kan f.eks. være SSP, ungdomsklubben eller skolen. En af de vigtigste funktioner med en følgeperson er at gøre den unge nogenlunde tryk, hvilket bl.a. kan hjælpe den unge til ikke at smutte ud af forløbet. Der skal laves et oplysningsarbejde, om hvad en sådan følgepersons opgave kan indeholde.

- **Tilstedeværelse af evt. følgeperson når der lægges plan for nyt netværk til den unge.** Man kan overveje at arbejde videre med, om det vil være relevant, at følgepersonen også følger den unge til kommunen. I fald følgepersonen kender den unge bedre en sagsbehandleren, kan denne evt. bidrage til sagsbehandlerens arbejde med at få lagt en plan for den unge. På denne måde sikres det, at planen både tager afsæt i den virkelighed, den unge står i, samt udefrakommende socialfaglig ekspertise fra socialrådgiveren.

Bemærk: Der er imidlertid flere forhold, som er vigtige hvis en følgeperson, skal ledsage den unge i dennes kontakt til myndighederne. Bl.a. er det vigtigt, at man præciserer og indskærper reglerne om tavshedspligten for følgepersoner, da dagtilbudsmedarbejdere ikke i lige så stor grad er vant til at arbejde i feltet med overgivelse af oplysninger, som deciderede kontaktpersoner og mentorer er. Det er vigtigt for ikke at svække den unges retssikkerhed.

EFFEKT:

- **Mere information til politiet i opklaringen af større forbrydelser og bandekriminalitet.** Mange unge vidner ikke pga. frygt for de kriminelle eller frygt for straf. Disse unge kan sidde inde med værdifuld information til politiet i jagten på bagmænd og større kriminelle.

- **Reducering af antallet af næste "kuld" storforbrydere.** I og med mange begyndende kriminelle ville få en 2. chance med ordningen, er der muligheden for at forhindre grupper af unge i at blive kriminelle. Muligheden er tilstede for at tage noget af bunden ud af fødekæderne til det kriminelle miljø, og dermed opnå en indsats, med virkning i mange år.
- **Varig præventiv effekt pga. potentiel holdningsændring bl.a. til politiet/systemet.** Selv om ordningen giver beskyttelse til unge, kan det stadig være en farlig proces at komme ud af kriminaliteten, da man ikke kan sikre nogen 100 %. Først og fremmest kan ordningen modvirke en følelse af at stå alene med sine problemer. At få en erfaring med, at nogen går fysisk ind og beskytter, kan skabe stor taknemmelighed, men også tillid til voksne/autoriteter igen. Man kan også pege på at viden om en ren samvittighed hos den unge, kan være med til at frigive energi, der gør det lettere at passe de ting, man skal for at opbygge et liv som samfundsborger – skole, uddannelse eller arbejde. Det er værd at bemærke at en positiv oplevelse med politiet / myndighederne, ikke kun har holdningsmæssig effekt på den enkelte, der får hjælp, den spredt sig til hele gruppen. Dvs. ordningen kan få effekt langt ud over dem, der deltager i programmet. Man skal bemærke sig at spredningseffekten fra kontakt til politiet / myndighederne har betydning både i fht. positive og negative erfaringer.

Opsummering af mulige holdningsforandringer:

- tillid til autoriteter.
- taknemmelighed.
- samvittighed.

AFRUNDING:

Indre og holdningsmæssige forandringer er meget vigtige forandringer ift. et menneskes mulighed for at træffe gode valg, facts som også forskningen kigger efter. Holdningsændringer påvirker de unges mulighed til at tage bedre valg fremover, når de professionelle ikke er til stede. Jeg mener, at vi (socialmedarbejder, kommunen og også politikere) ofte ønsker at kunne bidrage til at facilitere disse indre forandringer. Derfor vil jeg opmuntre til at tage mine ideer/tanker op til overvejelse ift. at løse de bande- og kriminalitetsproblematikker, vi står midt i.

Vi har en stor udfordring i disse år, hvis vi ikke skal udvikle en storbys ungdoms/bande kultur, som vi kender det fra andre lande.